

LA SÍNDICA PLANTEJA RETIRAR DE L'ORDENANÇA DE CONVIVÈNCIA LA PENALITZACIÓ DE LES CONDUCTES QUE TENEN EL SEU ORIGEN EN UNA PROBLEMÀTICA SOCIAL

Vilà també recomana excloure de la norma la responsabilitat infractora dels infants menors de 14 anys, sense perjudici de la responsabilitat civil de pares, mares o persones tutores

La defensora creu que cal aplicar sistemàticament i preferentment mesures educatives i de treball en benefici de la comunitat en totes les infraccions relacionades amb el civisme

Durant els tres últims anys, no s'aprecia una disminució de les sancions de convivència imposades i el nombre de sancions cobrades ha estat mínim, la qual cosa demostra la inviabilitat de la multa per canviar conductes no desitjables

La síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà, ha recomanat l'Ajuntament de Barcelona retirar de l'Ordenança de convivència la penalització de les conductes que tenen el seu origen en una problemàtica social (persones sense sostre, venedors ambulants no autoritzats i/o prostitutes) i l'exclusió de la responsabilitat infractora dels menors de 14 anys. Vilà ha plantejat també al consistori l'aplicació sistemàtica i preferent de mesures educatives i treball en benefici de la comunitat en totes les infraccions relacionades amb el civisme.

Aquestes propostes, juntament amb altres, s'han fet arribar al Govern municipal perquè les tingui en compte en els canvis que vol introduir en l'Ordenança de convivència i en els quals ja s'està treballant. La síndica ha supervisat entre el 2015 i principis d'aquest any 29 queixes relacionades amb l'Ordenança de convivència.

Vilà ja fa anys que adverteix que l'Ordenança de convivència no és la millor eina per combatre o corregir determinades conductes que tenen a veure amb situacions de precarietat social o econòmica. L'Ordenança de convivència és un text que estigmatitza i qualifica d'incívics a col·lectius amb greus problemes socials i penalitza sectors dèbils i vulnerables, com persones sense sostre, venedors ambulants no autoritzats o prostitutes. Vilà opina que per fer front a les problemàtiques de marginalitat social s'ha d'apostar per polítiques preventives i assistencials i no per les coercitives de foment de la seguretat

La defensora també creu que moltes de les sancions econòmiques són desorbitades i resulten ineficaces pels fins que es persegueixen. En aquest sentit, la síndica ha demanat l'Ajuntament

que s'apliquin criteris més equitatius tenint en compte la capacitat econòmica de la persona infractora, la manca d'intencionalitat i la naturalesa dels perjudicis ocasionats.

De les dades analitzades facilitades per l'Ajuntament, durant els tres últims anys no s'aprecia una disminució de les sancions de civisme imposades, per la qual cosa es pot considerar que no ha estat un element dissuasiu. D'altra banda, a nivell recaptatori, la síndica ha pogut comprovar que el nombre de sancions cobrades ha estat mínim, la qual cosa demostra la inviabilitat de la multa per reconduir conductes no desitjables.

A tall d'exemple, la síndica exposa en el seu informe que l'any 2014 es van tramitar 94.919 sancions lleus per un import total de 16.032.855 €. D'aquest total, només se'n va fer efectiu un 25,73%. També es dona la circumstància que el cobrament de sancions imposades per conductes imputables a col·lectius en risc social és pràcticament nul. Així, l'any 2014, el percentatge de cobrament de sancions per exercir la venda ambulat no autoritzada va ser d'un 1,50%, i per exercir la mendicitat, d'un 0,27%.

Normativa transversal

En el seu informe, la síndica també diu que l'Ordenança de convivència té una naturalesa transversal i la majoria de les conductes que s'hi recriminen poden tenir acollida en altres instruments normatius. Per aquest motiu, la síndica es pregunta si cal mantenir-la o bé seria millor dispersar les conductes infractores en altres normes jurídiques vigents.

En qualsevol cas, Vilà valora positivament la intenció del Govern municipal d'introduir canvis i subratlla que s'ha de modificar en el seu text i en el seu protocol d'aplicació per ser més equitativa, eficaç i garantista.

Recentment, la síndica ha fet arribar una bateria de recomanacions l'Ajuntament perquè les tinguin en compte:

-Estudiar la conveniència de substituir l'Ordenança per un codi de bones pràctiques per a la convivència i divulgar-lo sistemàticament de forma pedagògica.

-Reconduir a les ordenances sectorials els tipus infractors que regula l'Ordenança de convivència no inclòs en la Llei orgànica de seguretat ciutadana, amb l'exclusió de les conductes que tenen origen en una problemàtica social.

-Excloure de la responsabilitat infractora els infants menors de 14 anys, sense perjudici de la responsabilitat civil de pares, mares o persones tutores.

-Aplicar sistemàticament i preferentment mesures educatives i de treball en benefici de la comunitat en totes les infraccions relacionades amb el civisme.

-Utilitzar sistemàticament l'advertiment previ davant infraccions que són fruit del desconeixement de la norma i l'amonestació en alguns casos com a sanció. També utilitzar el criteri de dies-multa (segons la capacitat econòmica de l'infractor, com marca el Codi Penal) en determinades sancions per tal que la penalització sigui equitativa i proporcionada.

-Suprimir el fitxer d'antecedents de les persones que han comès infraccions de convivència per garantir la protecció de les seves dades.

-No incloure en la publicació de notificacions en els diaris oficials referències que permetin associar el nom de presumptes persones infractores amb l'incivisme.

-Posar en funcionament l'Observatori de la Convivència amb representació del Consell de Ciutat